

Asia: VN/35729/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Taustatiedot lausunnonantajalta

Edustan

Hyvinvointialue, Helsingin kaupunki tai HUS

Lausunnonantajan lausunto

1 Onko ehdotus kokonaisuudessaan kannatettava?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Kainuun hyvinvointialue katsoo, että esityksen tavoitteet sosiaalihuollon rakenteen selkeyttämisestä, asiakasprosessien sujuvoittamisesta ja sääntelyn ajantasaistamisesta hyvinvointialuejärjestelmään ovat pääosin kannatettavia. Esitys tukee sosiaalihuollon toiminnan kehittämistä ja mahdollistaa henkilöstöresurssien nykyistä paremman kohdentamisen asiakastyöhön.

Samanaikaisesti esitykseen sisältyvät merkittävät säästötavoitteet ja asiakasmaksujen korotukset aiheuttavat olennaisia riskejä palvelujen saatavuudelle, yhdenvertaisuudelle ja vaikuttavuudelle, erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Uudistuksen toimeenpano edellyttääkin riittävästi aikaa, resursointia sekä sääntelyn täsmentämistä, jotta asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

2 Vastaavatko ehdotukset esityksen tavoitteita?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen tavoitteista?

Ehdotukset vastaavat esityksen tavoitteita pääosin lainsäädännön rakenteen tasolla. Sääntelyn selkeyttäminen, asiakasprosessien keventäminen sekä työnjaon täsmentäminen tukevat tavoitteita ja ovat lähtökohtaisesti kannatettavia.

Tavoitteiden toteutumista heikentävät kuitenkin keskeiset rakenteelliset ristiriidat: samanaikaiset rahoitusleikkaukset ja säästötavoitteet vaikeuttavat vaikuttavuuden, ennaltaehkäisyn ja palvelujen sujuvuuden vahvistamista. Myös asiakasmaksujen korotukset voivat lisätä palveluihin hakeutumisen kynnystä, ja lisääntyvä alueellinen harkintavalta kasvattaa riskiä yhdenvertaisuuden heikkenemisestä, erityisesti harvaan asutuilla alueilla.

Kokonaisuutena tavoitteiden ja ehdotusten välinen vastaavuus jää osittaiseksi.

3 Lausuntopalaute luvusta 1, onko erityistä tukea tarvitsevaa asiakasta koskeva pykäläesitys 5 a § kannatettava?

Kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Kainuun hyvinvointialue pitää erityistä tukea tarvitsevaa asiakasta koskevan sääntelyn täsmentämistä kannatettavana ja tarpeellisena, koska se vahvistaa haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden tunnistamista, palvelujen kohdentamista sekä monialaisen tuen toteutumista.

Pykälään liittyy kuitenkin haasteita: määritelmä on osin tulkinnanvarainen, mikä voi heikentää yhdenvertaisuutta.

4 Lausuntopalaute luvusta 2, onko erillinen hyvinvoinnin edistämistä koskeva 10 a § kannatettava?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti esityksen kannatettavuudesta?

Kainuun hyvinvointialue pitää hyvinvoinnin edistämistä koskevan sääntelyn vahvistamista ja erillistä 10 a §:ää lähtökohtaisesti kannatettavana, koska se selkeyttää sosiaalihuollon roolia ja tukee ennaltaehkäisevää, monialaista ja rakenteellista työtä.

Pykälän vaikuttavuus riippuu kuitenkin toimeenpanosta, resursoinnista ja vastuunjaon selkeydestä, ja sääntely voi osin jäädä päällekkäiseksi nykyisen kanssa. Tämän vuoksi esitys on kokonaisuutena arvioiden vain osittain kannatettava.

Lisäksi Kainuun kaltaisella alueella hyvinvoinnin edistämisen toteuttaminen edellyttää huomioimaan erityiset alueelliset olosuhteet, kuten pitkät etäisyydet, väestön ikääntymisen ja palvelujen saavutettavuuden haasteet. Näissä olosuhteissa hyvinvoinnin edistämisen toimien toteutuminen on erityisen riippuvaista riittävästä resursoinnista.

5 Lausuntopalaute luvusta 3 - sosiaalityö ja sosiaaliohjaus: Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Ehdotukset sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen osalta ovat pääosin selkeitä ja tarkoituksenmukaisia. Ne tukevat työnjaon selkeyttämistä, sosiaaliohjauksen roolia käytännönläheisenä arjen tukena sekä työtehtävien kohdentamista asiakkaiden tuen tarpeen mukaan, ja ovat siten lähtökohtaisesti toteuttamiskelpoisia.

Toteutettavuuteen liittyy kuitenkin keskeisiä haasteita: sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen välinen rajanveto jää käytännössä osin tulkinnanvaraiseksi, ja tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tarkempaa ohjeistusta, yhtenäisiä toimintamalleja sekä riittäviä henkilöstöresursseja ja alueellisten erityispiirteiden huomioimista.

6 Lausuntopalaute luvusta 3 - lapsiperhepalvelu: Onko ehdotus uudesta lapsiperhepalvelusta ja siihen sisältyvästä taloudellisesta tuesta selkeä ja toteutettavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Ehdotus uudesta lapsiperhepalvelusta on lähtökohtaisesti selkeä ja rakenteellisesti perusteltu. Se tukee palvelujen yhteensovittamista, varhaista tukea sekä perheiden tarpeisiin joustavasti vastaavaa palvelukokonaisuutta.

Toteutettavuuteen liittyy kuitenkin keskeisiä haasteita: erityisesti taloudellisen tuen kriteerit ja suhde muuhun sosiaaliturvaan jäävät osin tulkinnanvaraisiksi, mikä voi heikentää yhdenvertaisuutta ja lisätä alueellista vaihtelua. Lisäksi toimeenpano edellyttää riittävää ohjausta ja resursseja. Tämän vuoksi ehdotus on kokonaisuutena arvioiden vain osittain selkeä ja toteutettavissa.

7 Lausuntopalaute luvusta 3 - Onko ehdotus uudesta työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelusta selkeä ja toteutettavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että ehdotus työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tuen palvelusta on tavoitteellisesti perusteltu ja pääosin selkeä, mutta sen käytännön toteutettavuus jää osittaiseksi. Ehdotus tukee monialaista yhteistyötä sekä toimintakyvyn ja osallisuuden vahvistamista, mutta edellyttää tiivistä integraatiota työllisyys-, sosiaali- ja terveystalouden välillä sekä roolien ja järjestämisvastuun selkeää määrittelyä.

Keskeisenä huolena on, että samanaikaisesti esitetty nykyisten palvelujen, kuten kuntouttavan työtoiminnan, poistuminen voi heikentää palveluketjun toimivuutta. Kainuun kokemusten mukaan kuntouttava työtoiminta on ollut vaikuttava, asiakkaita aktivoiva ja työllistymistä sekä sosiaalista kuntoutumista merkittävästi edistävä palvelu. Sen poistuminen ilman vastaavaa vaikuttavaa kokonaisuutta lisää riskiä syrjäytymisen, asunnottomuuden ja raskaampien palvelujen tarpeen kasvusta.

Lisäksi uuden palvelun sitovuus ja kannustimet jäävät epäselviksi, mikä voi heikentää asiakkaiden sitoutumista. Toteutus edellyttää myös riittäviä henkilöstöresursseja, jotta palvelu ei jää irralliseksi eikä lisää kuormitusta muissa palveluissa.

Kokonaisuutena ehdotus on tavoitteellisesti kannatettava, mutta siihen sisältyy merkittäviä toimeenpanoriskejä, ja palvelukokonaisuuden toimivuus edellyttää tarkempaa jatkovalmistelua ja riittävää resursointia.

8 Muu lausuntopalaute lukuun 3?

Kainuun hyvinvointialue pitää luvun 3 kokonaisuutta tavoitteellisesti perusteltuna ja pääosin johdonmukaisena. Sääntely tukee palvelujen yhteensovittamista, asiakaslähtöisyyttä ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamista.

Luvun kokonaisuuteen liittyy kuitenkin useita yhteisiä toimeenpanon haasteita. Palvelujen sisältöjen ja keskinäisten rajapintojen tarkentaminen edellyttää selkeää valtakunnallista ohjausta, jotta alueellinen tulkinnanvaraisuus ja siitä seuraavat erot palvelujen toteutuksessa voidaan välttää.

Lisäksi uudistuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää riittäviä henkilöstö- ja taloudellisia resursseja. Samanaikaiset säästötavoitteet ja rahoituksen niukkuus voivat käytännössä heikentää esityksen keskeisten tavoitteiden, kuten ennaltaehkäisyn, vaikuttavuuden ja yhdenvertaisuuden, toteutumista.

Kainuun kaltaisella harvaan asutulla alueella korostuvat erityisesti palvelujen saavutettavuuteen ja monialaiseen yhteistyöhön liittyvät haasteet, jotka on huomioitava toimeenpanossa.

9 Lausuntopalaute sosiaalihuollon toteuttamisen alkuvaiheessa: neuvonta ja ohjaus, vireilletulo ja sosiaalihuollon asiakkuus, yhteyden saaminen sosiaalihuoltoon ja tuen tarpeen arviointi (luvut 2 ja 4) Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että ehdotukset sosiaalihuollon toteuttamisen alkuvaiheesta ovat pääosin selkeitä ja tavoitteellisesti perusteltuja. Ehdotukset vahvistavat neuvonnan ja ohjauksen roolia, selkeyttävät asiakkuuden käynnistymistä sekä tukevat tuen tarpeen varhaista arviointia ja palvelujen saavutettavuutta. Myös vireilletuloa ja yhteydenottoa koskevat täsmennykset ovat kannatettavia.

Toteutettavuuteen liittyy kuitenkin merkittäviä haasteita. Yhteyden saaminen sosiaalihuoltoon, määräaikojen toteutuminen ja henkilökohtaisen palvelun turvaaminen edellyttävät lisähenkilöstöä, uusia toimintamalleja sekä toimivia, monikanavaisia palveluja. Sääntelyyn liittyy lisäksi tulkinnanvaraisuutta erityisesti asiakkuuden alkamisen, neuvonnan ja varsinaisen asiakkuuden rajapinnan sekä tuen tarpeen arvioinnin osalta, mikä voi lisätä alueellisia eroja.

Sosiaalityön roolia tulee täsmentää ja turvata erityisesti vaativien tilanteiden arvioinnissa. On myös huomioitava, että muutokset eivät välttämättä vähennä hallinnollista työtä, ja tietojärjestelmämuutokset voivat aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Kokonaisuutena ehdotukset ovat rakenteellisesti selkeitä, mutta niiden onnistunut toimeenpano edellyttää riittäviä resursseja, selkeää ohjausta sekä alueellisten erityispiirteiden huomioimista.

10 Lausuntopalaute luvusta 4 – asiakassuunnitelma ja omatyöntekijä? Ovatko ehdotukset selkeitä ja toteutettavissa olevia?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että asiakassuunnitelmaa ja omatyöntekijää koskevat ehdotukset ovat pääosin selkeitä, kannatettavia ja tavoitteellisesti perusteltuja. Ne vahvistavat palvelujen yhteensovittamista, asiakasprosessien jatkuvuutta sekä asiakkaan asemaa erityisesti paljon tukea tarvitsevilla ja monialaisissa tilanteissa.

Asiakassuunnitelman täsmentäminen sekä omatyöntekijän nimeämistä ja tehtäviä koskeva sääntely selkeyttävät vastuuta ja tukevat palvelujen vaikuttavuutta. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä koskevat täsmennykset ovat tarkoituksenmukaisia.

Ehdotusten käytännön toteutettavuus jää kuitenkin osittaiseksi. Omatyöntekijämallin toteutuminen ja suunnitelmallisen työn vahvistuminen edellyttävät, selkeitä monialaisia toimintamalleja sekä suunnitelmien yhteensovittamista muiden palvelujen kanssa. Lisäksi on riski hallinnollisen työn lisääntymisestä ja velvoitteiden jäämisestä osin muodollisiksi.

Kokonaisuutena ehdotukset ovat selkeitä ja perusteltuja, mutta niiden vaikuttavuus edellyttää toimivia käytännön toteutusmalleja.

11 Lausuntopalaute luvusta 4 - erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityöntekijän asiakasmitoitus. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue pitää asiakasmitoituksen säätämistä lähtökohtaisesti kannatettavana. Lausuntovalmistelun yhteydessä on kuitenkin tunnistettu erisuuntaisia näkemyksiä mitoitustason sopivuudesta: osa arvioi esitetyn tason olevan vielä korkea suhteessa työn vaativuuteen, kun taas toiset pitävät sitä realistisena ja toteuttamiskelpoisena.

Hyvinvointialue korostaa, että mitoituksen tulee vastata työn todellista vaativuutta ja mahdollistaa riittävä työaika asiakasta kohden. Toteutuminen edellyttää lisäksi riittävää sosiaaliohjauksen resursointia sekä henkilöstön saatavuuden varmistamista.

12 Muu lausuntopalaute lukuun 4?

Kainuun hyvinvointialue pitää luvun 4 kokonaisuutta pääosin johdonmukaisena ja asiakaslähtöisyyttä vahvistavana. Asiakassuunnitelman aseman korostaminen ja omatyöntekijämallin vahvistaminen tukevat palvelujen yhteensovittamista sekä asiakkaan tilanteen kokonaisvaltaista huomioimista.

Uudistuksen onnistuminen edellyttää kuitenkin selkeitä valtakunnallisia linjauksia erityisesti monialaisten suunnitelmien yhteensovittamisesta, jotta päällekkäisyydet eivät lisää hallinnollista kuormitusta. Lisäksi omatyöntekijämallin toimivuus edellyttää realistista asiakasmäärää, ja selkeää työnjakoa eri ammattiryhmien välillä.

On myös tärkeää varmistaa, että tietojärjestelmät tukevat suunnitelmatyötä ja vähentävät päällekkäistä kirjaamista. Ilman näitä edellytyksiä on riski, että tavoitteet palvelujen sujuvuudesta, vaikuttavuudesta ja asiakkaan yhdenvertaisesta asemasta eivät toteudu täysimääräisesti

13 Lausuntopalaute luvusta 5 - sosiaalityöntekijän erityiset tehtävät. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että sosiaalityöntekijän erityisiä tehtäviä koskeva sääntely on lähtökohtaisesti tarkoituksenmukainen ja vahvistaa sosiaalityöntekijän asiantuntijaroolia erityisesti vaativissa asiakastilanteissa ja julkisen vallan käytössä.

Ehdotusten käytännön toteutettavuus jää kuitenkin osittaiseksi. Sääntely on paikoin tulkinnanvaraista ja sosiaalityöntekijän sekä muiden ammattiryhmien välinen työnjako edellyttää tarkempaa ohjeistusta. Lisäksi on riski, että tehtävien painopiste kapeutuu ja työ kuormittuu liiallisesti sosiaalityöntekijöille.

Kokonaisuutena ehdotus on perusteltu, mutta sen onnistunut toimeenpano edellyttää, toimivaa työnjakoa sekä selkeää soveltamisohjeistusta.

14 Lausuntopalaute luvusta 5 - sosiaalihuollosta vastaava viranhaltija. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue pitää ehdotusta sosiaalihuollosta vastaavasta viranhaltijasta rakenteellisesti selkeyttävänä ja johtamista vahvistavana. Sääntely täsmentää vastuunjakoja ja tukee sosiaalihuollon asemaa osana hyvinvointialueen johtamisrakennetta.

Hyvinvointialue ei kuitenkaan pidä tarkoituksenmukaisena rajata tehtävää yksinomaan sosiaalityöntekijän kelpoisuuteen. Sosiaalityöntekijän kelpoisuus ei sellaisenaan sisällä tehtävässä edellytettävää laaja-alaista johtamisen ja hallinnon osaamista. Nykyisissä hyvinvointialueiden rakenteissa sosiaalityön substanssiosaaminen ja koulutus on jo huomioitu osana johtamisjärjestelmää, ja sitä toteutetaan osana laajempaa toimialuejohtamista, jossa yhdistyvät substanssiosaaminen, strateginen johtaminen sekä palvelujärjestelmän hallinta.

Esitetty kelpoisuusvaatimus voi siten johtaa tilanteeseen, jossa organisaatioihin joudutaan perustamaan erillinen uusi virka tai täydentämään johtamisrakennetta, jotta tarvittava johtamis- ja hallinto-osaaminen varmistetaan. Tämä lisää hallinnollista kerroksellisuutta ja kasvattaa hyvinvointialueiden kustannuksia sekä voi heikentää johtamisrakenteen selkeyttä.

Ehdotuksen toteutettavuus edellyttää lisäksi vastuiden täsmentämistä, selkeää sijoittumista johtamisrakenteeseen sekä riittäviä toimivaltuuksia ja resursseja.

15 Lausuntopalaute sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamisesta. Onko ehdotus selkeä ja toteuttavissa oleva?

Osittain kyllä

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue pitää asiakastietojen kirjaamista koskevaa ehdotusta tavoitteellisesti kannatettavana ja pääosin selkeänä. Kirjaamisen keventäminen, yhtenäistäminen ja päällekkäisyyksien vähentäminen tukevat asiakastyön sujuvoittamista sekä resurssien kohdentamista ydinasiakastyöhön.

Ehdotuksen käytännön toteutettavuus jää kuitenkin osittaiseksi. Samalla on varmistettava, ettei kirjaamisen keventäminen vaaranna asiakkaan oikeusturvaa tai päätöksenteon läpinäkyvyyttä.

Toteutuminen edellyttää lisäksi toimivia ja yhteensopivia tietojärjestelmiä, riittävää koulutusta sekä resursseja muutoksen hallittuun toimeenpanoon. Ilman näitä on riski, että tavoite hallinnollisen työn keventämisestä ei toteudu käytännössä.

16 Lausuntopalaute asiakasmaksuihin ehdotetuista muutoksista?

Kainuun hyvinvointialue suhtautuu asiakasmaksujen korotuksiin kriittisesti. Vaikka muutokset ovat osittain perusteltuja julkisen talouden näkökulmasta, niihin sisältyy merkittäviä riskejä palvelujen saavutettavuudelle ja asiakkaiden oikea aikaiselle palveluihin hakeutumiselle.

Maksujen korotukset kohdistuvat erityisesti pienituloisiin, ikääntyneisiin ja paljon palveluja tarvitseviin asiakkaisiin, ja voivat vähentää palvelujen käyttöä sekä lisätä taloudellista kuormitusta. Tämä voi pitkällä aikavälillä johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen ja kasvattaa raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarvetta. Riski korostuu Kainuun kaltaisella harvaan asutulla alueella.

Maksumuutokset ovat myös ristiriidassa sosiaalihuollon ennaltaehkäisevien tavoitteiden kanssa ja voivat lisätä toimeentulotuen tarvetta sekä hallinnollista kuormitusta.

Toimeenpanossa on keskeistä varmistaa maksujen kohtuullistamisen ja alentamisen toimivuus, asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu sekä vaikutusten systemaattinen seuranta. Lisäksi lainsäädännössä tulee selkeästi rajata, ettei sääntely koske vammaispalvelulain mukaista asumista.

17 Lausuntopalaute muista säädösmuutosehdotuksista?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että muut säädösmuutosehdotukset ovat kokonaisuutena pääosin tarkoituksenmukaisia ja tukevat sosiaalihuollon lainsäädännön ajantasaistamista sekä palvelujärjestelmän selkeyttämistä.

Muutosten vaikutuksia tulee kuitenkin tarkastella kokonaisuutena, sillä asiakasmaksuihin, kirjaamiseen, palvelujen kohdentamiseen ja henkilöstörakenteeseen kohdistuvat muutokset voivat yhdessä vaikuttaa merkittävästi palvelujen saavutettavuuteen, käyttöön ja rakenteeseen.

Uudistusten onnistuminen edellyttää selkeää yhteensovittamista, riittäviä resursseja, toimivia tietojärjestelmiä sekä vahvaa valtakunnallista ohjausta. Ilman näitä on riski, että muutokset lisäävät palvelujärjestelmän pirstaleisuutta, vastuiden epäselvyyttä ja kuormituksen siirtymistä, sen sijaan että ne tukisivat palveluketjujen toimivuutta, kustannusvaikuttavuutta ja asiakkaiden oikea-aikaista palveluun pääsyä.

18 Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten taloudellisista vaikutuksista?

Osittain ei

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että esitysluonnos antaa yleistason kuvan lakiehdotusten taloudellisista vaikutuksista, mutta kokonaisarvio jää monilta osin puutteelliseksi. Arviointi perustuu pitkälti valtakunnallisiin ja laskennallisiin oletuksiin, eikä se riittävästi huomioi alueellisia eroja, palvelutarpeen kehitystä tai eri muutosten yhteisvaikutuksia.

Erytyisiä puutteita liittyy epäsuorien ja pitkän aikavälin vaikutusten arviointiin. Asiakasmaksujen korotusten, ennaltaehkäisevien palvelujen muutosten sekä palvelujen saavutettavuuden heikkenemisen vaikutuksia raskaampien palvelujen käyttöön ei ole riittävästi tarkasteltu.

Lisäksi toimeenpanokustannuksia, kuten tietojärjestelmämuutoksia, koulutustarpeita ja toimintatapojen uudistamista, ei ole arvioitu kattavasti. Myös oletukset kirjaamisen keventämisestä saatavista säästöistä ovat epävarmoja.

Kokonaisuutena taloudelliset vaikutukset jäävät osin epäselviksi, ja Kainuun hyvinvointialue katsoo, että vaikutusarvioita tulee jatkovalmistelussa täydentää ja täsmentää, jotta ne muodostavat realistisen perustan päätöksenteolle.

19 Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten muista vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista?

Osittain ei

Perustelut tiiviisti?

Kainuun hyvinvointialue arvioi, että esitysluonnos antaa yleistason kuvan lakiehdotusten vaikutuksista, mutta kokonaisarvio jää osin pintatasoiseksi ja sisältää epävarmuuksia erityisesti käytännön toimeenpanon näkökulmasta.

Vaikutuksia perus- ja ihmisoikeuksiin, yhdenvertaisuuteen sekä eri väestöryhmiin on tunnistettu, mutta eri muutosten yhteisvaikutuksia palvelujen saatavuuteen, kohdentumiseen ja palveluketjujen toimivuuteen ei ole arvioitu riittävän syvällisesti. Erityisesti samanaikaisten rahoituspaineiden ja rakenteellisten muutosten yhteisvaikutukset jäävät puutteellisesti tarkastelluiksi.

Lisäksi alueelliset vaikutukset sekä asiakkaiden asemaan kohdistuvat pitkän aikavälin vaikutukset jäävät osin avoimiksi. Kainuun kaltaisella alueella palvelujen saavutettavuuteen ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät tekijät voivat merkittävästi vaikuttaa lopputulokseen.

Terveydenhuollon näkökulmasta keskeinen puute on kustannusten ja kuormituksen mahdollisen siirtymisen vähäinen arviointi, mikäli sosiaalipalvelujen saatavuus heikkenee.

Kainuun hyvinvointialue katsoo, että vaikutusarviointia tulee jatkovalmistelussa syventää ja toimeenpanon aikaista seuranta vahvistaa, jotta kokonaisvaikutuksista saadaan realistinen ja päätöksenteon kannalta riittävä kuva.

Kainulainen Anna-Liisa
Kainuun hyvinvointialue

Kemppainen Anne

Kainuun hyvinvointialue - Anna-Liisa Kainulainen, toimialuejohtaja, sosiaali-
ja perhepalvelut, sosiaalijohtaja